

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BÜLTENİ

2026 - BİRİNCİ ÇEYREK

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK GÜNDEMİ SADELEŞİYOR MU, YENİDEN Mİ ŞEKİLLENİYOR?

BU SAYIDA

AVRUPA VE DÜNYADAN
GELİŞMELER

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
STANDARTLARI VE
DÜZENLEMELERDE
GÜNCEL GELİŞMELER

TÜRKİYE'DEN GELİŞMELER

TÜRKİYE'DEN CDP 2025'TE GÜÇLÜ PERFORMANS

CDP tarafından açıklanan 2025 sonuçları, Türkiye'nin sürdürülebilirlik performansında önemli bir ilerlemeye işaret ediyor. Bu yıl 44 Türk şirketi Global A Listesi'ne girerek Türkiye'nin bugüne kadarki en yüksek performansına ulaşmasını sağladı. Değerlendirilen şirketlerin %12'sinin A Listesi'nde yer alması, Türkiye'yi en yüksek performans gösteren ülkeler arasına taşıdı.

Program bazında 36 şirket iklim, 29 şirket su güvenliği ve 6 şirket ormansızlaşma alanında A notu aldı. Küresel ölçekte yalnızca 23 şirketin bulunduğu "Triple A" grubunda 5 Türk şirketinin yer alması ise Türkiye'de entegre çevresel yönetim yaklaşımının güçlendiğini ortaya koyuyor.

Şehirler tarafında ise İstanbul ve Ankara büyükşehir belediyeleri, CDP Şehirler Programı kapsamında A notu alarak iklim risklerini yönetme ve sürdürülebilir yatırım çekme kapasitesi açısından öne çıkan şehirler arasında yer alıyor. 2025'te CDP'ye veri açıklayan 738 şehirden yalnızca 120'sinin A notu aldığı düşünüldüğünde, bu başarı yerel yönetimler açısından da güçlü bir performansı yansıtmaktadır.

AB'DEN PLASTİK GERİ DÖNÜŞÜMÜNÜ HIZLANDIRACAK YENİ PAKET

European Commission, plastik geri dönüşümünü artırmak ve döngüsel ekonomiyi hızlandırmak amacıyla yeni bir önlem paketi açıkladı. Paket, AB iç pazarında geri dönüştürülmüş plastiklerin önündeki düzenleyici engelleri azaltmayı, KOBİ'lerin idari yükünü düşürmeyi ve ülkeler arası sınıflandırma farklılıklarını ortadan kaldırmayı hedefliyor.

Ayrıca, tek kullanımlık plastiklerde geri dönüştürülmüş içerik hedefleri güncelleniyor, kimyasal geri dönüşümden elde edilen plastikler belirli koşullarda sayılabilecek. Komisyon, rekabet eşitliği için bakir ve geri dönüştürülmüş plastiklere ayrı gümrük kodları planlıyor ve 2026'da sunulması beklenen Circular Economy Act ile ikincil hammaddeler için daha kapsamlı bir düzenleyici çerçeve oluşturulması hedefleniyor.

AB'DEN TEKSTİLDE İMHA YASAĞI

European Commission, Ecodesign for Sustainable Products Regulation kapsamında tekstil sektöründe satılmayan ürünlerin imhasını yasakladı. Avrupa'da satılmayan tekstil ürünlerinin %4-9'unun imha edilmesi yılda 5,6 milyon ton CO₂ emisyonuna yol açıyor; bu nedenle şirketler stok ve iade süreçlerini yeniden tasarlamaya teşvik ediliyor.

İmha yasağı büyük şirketler için 19 Temmuz 2026, orta ölçekli şirketler için 2030'da yürürlüğe girecek; güvenlik riski taşıyan veya hasarlı ürünler istisna olacak. Şirketler ayrıca satılmayan ürün miktarını raporlamak ve Şubat 2027'den itibaren standart formatta raporlama yapmak zorunda. Düzenleme, yeniden satış, bağış, yeniden üretim ve yeniden kullanım gibi döngüsel modelleri güçlendirmeyi hedefliyor.

AVRUPA MERKEZ BANKASI BANKALAR İÇİN İKLİM DENETİMİNİ ARTIRIYOR

Avrupa Merkez Bankası (ECB), Climate and Nature Plan güncellemesini hayata geçirerek bankaların iklim risklerine hazırlığını yakından izleyecek; teminat çerçevesine iklim kriterleri ekleyecek, şirket tahvili portföylerinin karbon yoğunluğunu azaltacak ve iklim stres testlerini uygulayacak. Yeni dönemde bankaların yeşil dönüşüm planlarını güçlendirmesini, fiziksel iklim risklerine ve doğa kaybının finansal etkilerine karşı somut önlemler almasını zorunlu kılıyor.

S&P GLOBAL'İN 2026'DA ÖNE ÇIKMASI BEKLENEN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK TRENDLERİ:

Jeopolitik ve çok taraflılık: Büyük ekonomilerin enerji ve iklim politikalarındaki yaklaşımları, daha parçalı ve bölgesel çözümler dönemini güçlendiriyor.

Tedarik zincirleri: Sürdürülebilirlik tartışmalarının odağı değişirken tedarik zinciri kırılganlıkları yeniden dikkat çekiyor.

İklim uyumu ve dayanıklılık: Artan aşırı hava olayları, iklim etkilerine uyum ve dayanıklılık yatırımlarını hızlandırıyor.

Biyçeşitlilik kaybı: Doğa ve ekosistem hizmetlerindeki azalma ekonomik büyüme için risk oluştururken, doğa temelli çözümler için yatırım fırsatları da yaratıyor.

Enerji dönüşümü: Enerji arzını büyütme ihtiyacı ile sürdürülebilirlik hedefleri birbirine bağlı iki temel öncelik olarak şekilleniyor.

Standartlar ve raporlama: Şirketler ve yatırımcılar, değişen ve belirsizleşen sürdürülebilirlik raporlama ve düzenleme ortamına uyum sağlamaya çalışacak.

Yapay zekâ ve veri merkezleri: Hızla artan AI odaklı veri merkezleri, enerji talebi, emisyonlar ve su kullanımı üzerinde yeni baskılar yaratıyor.

Sürdürülebilir finans: Sürdürülebilir ekonomik dönüşüm için gereken finansman ihtiyacı artarken, sermaye için rekabet de yoğunlaşacak.

Su ve gıda sistemleri: Veri merkezlerinin su tüketimi, artan su kıtlığı ve tarımın suya bağımlılığı nedeniyle su konusu gündemde daha görünür hale geliyor.

Yaşlanan nüfus ve iş gücü: Küresel ölçekte nüfusun yaşlanması, iş gücü piyasaları üzerinde baskı oluşturacak; yapay zekâ ve göç bu açığı tam olarak kapatamayabilir.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK STANDARTLARI VE DÜZENLEMELERDE GÜNCEL GELİŞMELER

CDP 2025: ÇEVRESEL RAPORLAMA DERİNLEŞİYOR

CDP, 2025 verileriyle çevresel şeffaflıkta öne çıkan eğilimleri paylaştı. Raporlama kapsamı genişlerken, iklim odaklı çerçevenin ötesine geçilerek doğa başlıklarında daha kapsamlı veri paylaşımı öne çıktı. 22.100'den fazla şirket veri sunarken, 4.400 şirket ilk kez raporlama yaptı; böylece küresel piyasa değerinin yaklaşık üçte ikisi kapsandı. Ayrıca 640 yatırımcı, toplam 127 trilyon ABD doları varlık adına şirketlerden çevresel veri talep etti.

İklim, orman ve su güvenliğini birlikte raporlayan şirket sayısı %2 artarken, Amerika kıtasında bu artış %7 oldu. Sektörel dağılımda 8.613 şirketle imalat sektörü ilk sırada yer alırken, 5.940 şirketle hizmetler sektörü onu takip etti. Yaklaşık 11.000 KOBİ'nin raporlama yapması ve şehirler ile yerel yönetimlerde ilk kez raporlama yapanların %60 artması, çevresel raporlamanın giderek daha geniş ve derin bir uygulama alanına yayıldığını gösteriyor.

KOBİ'LER İÇİN SÜRDÜRÜLEBİLİR YEŞİL DÖNÜŞÜMÜN BAŞLANGICI

European Financial Reporting Advisory Group, 250'den az çalışanı olan ve borsaya kote olmayan KOBİ'ler için 2025'te Voluntary Sustainability Reporting Standard for SMEs'yi yayımlayarak sürdürülebilirlik raporlamasını basitleştirdi. Bu çerçeveye, Türk KOBİ'leri için de güçlü bir yol haritası sunuyor.

Forvis Mazars rehberine göre KOBİ'ler, karmaşık sistemler kurmadan mevcut verilerle anlamlı raporlama yapabilir. Rehberin temel mesajları, büyük şirket gibi davranmaya çalışmamak, mevcut veriyi küçümsememek ve sürdürülebilirliği iş yapma biçiminizin bir parçası olarak ele almak şeklinde öne çıkıyor. KOBİ'ler için sürdürülebilirlik, doğru adımlar atıldığında karmaşık değil; adım adım öğrenilen ve uygulanabilir bir beceri olarak değerlendirilmeli.

AB'DEN "OMNİBUS I" PAKETİ ONAYI İLE RAPORLAMA KAPSAMI DARALYOR

Avrupa Birliği üye ülkeleri, Omnibus I sadeleştirme paketini onaylayarak sürdürülebilirlik raporlama ve özen yükümlülüklerini önemli ölçüde azalttı. Paket, AB Resmî Gazetesi'ne yayımlandıktan 20 gün sonra, **18 Mart 2026** tarihinde yürürlüğe girecek ve üye devletler bir yıl içinde ulusal mevzuatı uyarlamak zorunda olacak!

GHG PROTOCOL, ARAZİ VE KARBON GİDERİMLERİ İÇİN YENİ STANDARDI YAYIMLADI

Greenhouse Gas Protocol, tarım ve arazi kullanımı kaynaklı emisyonları ve CO₂ giderimlerini netleştiren Land Sector and Removals (LSR) Standardı'nı yayımladı. Standart 1 Ocak 2027 itibarıyla yürürlüğe girecek. Şirketler artık arazi kullanım değişikliği, tarımsal üretim ve biyogenik CO₂ emisyonlarını raporlamak zorunda olacak.

Ayrıca karbon giderimleri, yaşam döngüsü, veri kalitesi ve izlenebilirlik gibi yüksek bütünlük kriterleriyle envantere dahil edilebilecek. Orman karbonu şimdilik standart dışında bırakıldı; ilerleyen yıllarda saha testleri sonrası eklenecek. LSR Standardı, tarım ve arazi bazlı faaliyetleri olan tüm şirketler için uygulanabilir olacak ve Kurumsal ve Kapsam 3 Standartlarıyla birlikte kullanılacak.

SBTi, OTOMOTİV SEKTÖRÜ İÇİN NET SIFIR TASLAĞINI PAYLAŞTI

Science Based Targets initiative, otomotiv sektörü için Net-Sıfır Hedef Belirleme Standardı'nın güncellenmiş taslağını kamuoyu görüşüne açtı. Taslak, otomobil üreticileri ve tedarikçilerinin bilime dayalı net-sıfır hedeflerini nasıl belirlemesi gerektiğini daha net kurallarla tanımlıyor. Küresel insan kaynaklı emisyonların %20'den fazlasından sorumlu olan otomotiv sektöründe emisyonların %70-80'i araçların kullanım aşamasından kaynaklanıyor. Bu nedenle taslakta düşük emisyonlu araç tanımı yalnızca sıfır emisyonlu araçları (ZEV) kapsayacak şekilde güncellendi.

Taslak, uzun vadeli karbonsuzlaşma hedeflerini altyapı ve bölgesel farklılıkları dikkate alacak şekilde güncelliyor ve hafif ticari araçlar için küresel konsolide hedefler belirlenmesine izin veriyor. Yan sanayi şirketleri için ise ZEV parça üretim oranlarının ve tedarik zinciri emisyonlarının raporlanmasına yönelik beklentiler daha açık biçimde tanımlanıyor. Kamuoyu istişaresi 22 Mart 2026'ya kadar devam edecek.

TÜRKİYE'YE TEK KULLANIMLIK PLASTİK YASAĞI

Türkiye'de tek kullanımlık plastiklerin azaltılmasına yönelik yeni bir düzenleme hazırlanıyor. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan yönetmelikle plastik çatal-bıçak-kaşık, plastik tabak, pipet, kulak pamukları ile EPS (köpük) gıda ve içecek kaplarının piyasaya arzının yasaklanması ve düzenlemenin yıl sonuna kadar yürürlüğe girmesi hedefleniyor.

Türkiye'nin dögüsel ekonomi stratejisi ve European Union Single-Use Plastics Directive ile uyum sürecinin parçası olan düzenlemenin yıllık 1,5 milyon ton CO₂ eşdeğeri emisyonu önleyebileceği ve 1,5 milyar TL atık yönetim maliyetini azaltabileceği öngörülüyor. Türkiye'de 2022'de 709 bin ton tek kullanımlık plastik tüketilirken, ilerleyen dönemde ıslak mendiller, plastik bardaklar ve kargo poşetleri gibi ürünler için de ek kısıtlamalar değerlendiriliyor.

TSRS'DE İLK RAPORLAMA DÖNEMİNDE BULGULAR NE SÖYLÜYOR?

Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları kapsamında zorunlu raporlamanın ilk yılı tamamlanırken, University of Oxford ve London School of Economics and Political Science araştırmacılarının analizi Türkiye'deki uygulamanın ilk görünümünü ortaya koydu. Çalışmaya göre şirketler raporlarında genel olarak International Sustainability Standards Board ile uyumlu bir çerçeve oluşturuyor.

Bununla birlikte raporlar arasında önemlilik değerlendirmeleri, iklim senaryoları, emisyon sınırları ve karbon azaltım planlarının kapsamı açısından önemli farklılıklar bulunuyor. Araştırmaya göre bu durum, TSRS ve ISSB standartlarının ilke bazlı yapısının sağladığı esneklikten kaynaklanırken, ilk uygulama döneminde şirketler arası karşılaştırılabilirliği sınırlayan bir unsur olarak öne çıkıyor. Önümüzdeki dönemde raporların yalnızca yayımlanması değil, kullanılan metodoloji ve varsayımların açık şekilde tanımlanması kritik önem taşıyacak.

►►► TİM'DEN İHRACATÇILARA YEŞİL REHBER

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından geliştirilen **GREENTİM**, ihracatçı firmaların karbon emisyonlarını ISO 14064-1 standardına uyumlu şekilde hesaplayıp raporlayabildiği bir dijital platform olarak konumlanıyor. Platform, firmalara ücretsiz bir biçimde, Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında tespit, doğrulama ve yol haritası süreçlerine ilişkin güncel bilgi, doküman ve analizlere erişim imkânı sunuyor.

AVRUPA İMAR VE KALKINMA BANKASI'NDAN TÜRKİYE'YE REKOR FİNANSMAN

EBRD, 2025 yılında Türkiye'de 2,7 milyar euro yatırım gerçekleştirerek ülkedeki en yüksek yıllık finansman hacmine ulaştı. Yatırımların %66'sı yeşil ekonomi projelerine yönelirken, yenilenebilir enerji, sanayide karbonsuzlaşma ve sürdürülebilir altyapı projeleri öne çıktı.

Deprem sonrası yeniden yapılanma çalışmaları da finansmanın önemli bir bölümünü oluşturdu ve depremden etkilenen bölgelere sağlanan toplam destek 1,6 milyar euroyu aştı. Türkiye, yatırım büyüklüğü açısından EBRD'nin en büyük operasyon ülkesi olmayı sürdürdü.

Synesgy^{TM}

The sustainability network.

Sürdürülebilirlik çözümlerimiz hakkında bilgi almak ve bültenimize abone olmak için tr.info@crif.com adresinden bize ulaşabilirsiniz.